

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

NOAH for dyrs rettigheter
Dronningensgate 13
0152 OSLO

Deres ref

Vår ref
18/2478-4

Dato
3. september 2018

Avgjørelse av klage på vedtak om kvote for lisensfelling av jerv i region 7 i 2018-2019

Klima- og miljødepartementet viser til klage fra NOAH 21. juni 2018 over rovviltnemnda i region 7 sitt vedtak 30. mai 2018 om kvote for lisensfelling av jerv i 2018-2018.

Klima- og miljødepartementet opprettholder rovviltnemnda i region 7 sitt vedtak om lisensfelling av jerv. Ved avgjørelsen har departementet lagt vekt på at det årlig er tap av sau og rein til jerv i region 7. Foreløpige tall for regionen viser at det er 12 ynglinger av jerv. Bestandsmålet for regionen er 10 ynglinger. Departementet finner ikke at det er andre tilfredsstillende løsninger enn å åpne for lisensjakt på jerv. Departementet er enig med Miljødirektoratet i at kvoten er høy, men at det er lite realistisk at hele kvoten blir tatt ut, heller ikke at en eventuell restkvote vil bli tatt ut. Klagen er dermed ikke tatt til følge.

Saksgang

Rovviltnemnda i region 7 vedtok 30. mai 2018 kvote for lisensfelling av jerv i 2018-2019. Vedtaket ble påklaget av NOAH 21. juni 2018. Rovviltnemnda i region 7 opprettholdt 29. juni 2018 sitt tidligere vedtak. Miljødirektoratet ga sin faglige tilråding 16. juli 2018.

Klagers anførsler

Klager mener rovviltnemnda ikke har myndighet til å fatte vedtak om kvote for lisensfelling av jerv, da antallet ynglinger fratrukket hiuttak ligger på bestandsmålet og ikke over, slik vilkåret er. De mener også vedtaket ikke oppfyller vilkåret om at fellingen ikke truer jervebestandens overlevelse, verken på kort eller lang sikt. Videre mener de vedtaket ikke er skademotivert og at det ikke oppfyller vilkåret om å finne andre tilfredsstillende løsninger.

Rovviltnemndas vurdering

Rovviltnemnda i region 7 fattet 30. mai 2018 følgende vedtak:

"Rovviltnemnda legger til grunn at bestandsmålet for jerv er oppfylt i region 7, og at myndigheten til å vedta kvote for lisensfelling av jerv i Nordland vinteren 2018/2019 derfor ligger hos nemnda.

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 882

Avdeling
Naturforvaltnings-
avdelingen

Saksbehandler
Torkel Ramberg
22 24 58 50

Rovviltnemnda i Nordland fatter vedtak om lisensfelling på jerv innenfor region 7 – Nordland i 2018/2019. Kvota settes til totalt 16 jerv, hvorav maksimalt 8 tisper.

Nordland fylke deles inn i følgende fellingsområder:

1. Lofoten/Vesterålen
2. Fastlandet nord for Rombaken (inngår i kvote for region 8)
- 3a. Ofoten sør for Rombaken – utenfor jervesonen
- 3b. Ofoten sør for Rombaken – innenfor jervesonen, ingen jakt
- 4a. Nord-Salten – utenfor jervesonen
- 4b. Nord-Salten – innenfor jervesonen, ingen jakt
- 5a. Indre Sør-Salten – utenfor jervesonen
- 5b. Indre Sør-Salten – innenfor jervesonen, ingen jakt
- 6a. Ytre Midtfylke – utenfor jervesonen
- 6b. Ytre Midtfylke – innenfor jervesonen, ingen jakt
- 7a. Rana øst – utenfor jervesonen
- 7b. Rana øst – innenfor jervesonen, ingen jakt
- 8a. Indre Sør-Helgeland – utenfor jervesonen
- 8b. Indre Sør-Helgeland – innenfor jervesonen, ingen jakt
9. Ytre Sør-Helgeland – utenfor jervesonen

Det åpnes for lisensfelling av halve kvota samlet for alle fellingsområder unntatt i de prioriterte jervesonene. Dersom denne første delen av kvota blir felt, kan Fylkesmannen i samråd med rovviltnemnda tildele dyr fra resterende kvote til de enkelte fellingsområdene ut fra hvor det er felt jerv, skadesituasjonen for sau og særlig for rein, bestandssituasjonen for jerv og føringer i forvaltningsplanen."

I innstillingen til vedtaket er det gjort rede for lovgrunnlaget, bestandssituasjonen, overvåking av jerv og tap av sau og rein til jerv. Det er vist til at det årlig er betydelige tap av sau og rein til jerv i Nordland. Tapene av sau gikk betydelig ned i 2017, en reduksjon som man ikke finner i reindrifta. Påvist tap til jerv er større de to siste årene enn de foregående årene, og antall erstattede rein har variert mellom 100 og 1300 dyr de siste årene.

Miljødirektoratets vurdering

Miljødirektoratet sier i sin faglige tilråding blant annet:

"NOAH sin klage er delt inn i 4 hovedtema. Miljødirektoratet vil i det følgende kommentere hvert tema:

Rovviltnemnda har ikke myndighet til å fatte vedtak om kvote for lisensfelling av jerv.

Myndigheten til å treffe vedtak etter rovviltforskriften § 7 er knyttet til hvorvidt antall ynglinger totalt pr år ligger på eller over bestandsmålet for regionen. For gaupe og jerv benyttes gjennomsnittlig antall ynglinger over siste 3-årsperiode som uttrykk for årlig yngling. I henhold til rapport fra Rovdata (NINA Rapport 1391) er gjennomsnittlig antall ynglinger i perioden 2015 – 2017 10,7 ynglinger av jerv i Nordland. Bestandsmålet for regionen er 10 årlige ynglinger. Rovviltnemnda har derfor myndighet til å vedta kvote for lisensfelling i 2018/2019.

Vedtaket oppfyller ikke vilkåret om at fellingen ikke truer jervebestandens overlevelse på lang sikt.

Rovviltnemnda er satt til å forvalte jervebestanden slik at sannsynligheten er størst mulig for å ligge på bestandsmålet for regionen ved neste års yngling. Virkemiddelet for bestandsregulering er lisensfelling, som i motsetning til ordinær jakt er skademotivert. Forvaltningen av jerv skal være geografisk differensiert. Når det gjelder region 7 har Klima- og miljødepartementet bedt om en revisjon av forvaltningsplanen som blant annet omfatter forvaltningszone for jerv.

Rovviltnemnda har vedtatt fellingskvote i samsvar med innstilling fra sekretariatet. Sekretariatet har blant annet opplyst at det så langt var registrert 11 ynglinger i Nordland i 2018. I ettertid er det registrert ytterligere 1 yngling, slik at foreløpig tall for 2018 er 12 ynglinger. Endelig rapport om årets yngling vil foreligge fra Rovdata i oktober i år. Saksfremlegget fra Fylkesmannen er fyldig og gir en god oversikt over relevant kunnskap som bakteppe for rovviltnemndas vedtak. Vi anser at kravet til kunnskap etter naturmangfoldloven § 8 som ivaretatt, og føre-var-prinsippet i samme lov § 9 er derfor ikke aktuelt.

Miljødirektoratet konstaterer at kvotevedtaket ligger på samme nivå som forrige fellings sesong. Kvoten er høy, og vi anser det som lite sannsynlig ut fra tidligere erfaring at hele kvoten vil bli tatt ut. Vi anser det også som lite realistisk at en eventuell restkvote vil bli tatt ut i sin helhet etter vedtak om skadefelling fra Miljødirektoratet vinteren 2019.

Vedtaket er ikke skademotivert

Lisensfelling er skademotivert, jf. naturmangfoldloven § 18, og er et hovedvirkemiddel for å regulere bestandsveksten av jerv. Likeledes er lisensfelling et virkemiddel for å styre bestanden i større grad inn mot forvaltningssoner og vekk fra beiteprioriterte områder, jf. prinsippet om differensiert forvaltning. En viktig forutsetning for det er at forvaltningsområder for jerv er tilstrekkelig store og har tilstrekkelige kvaliteter for å ivareta en funksjonell differensiert forvaltning.

Vedtaket oppfyller ikke kravet om å finne andre tilfredsstillende løsninger

Miljødirektoratet mener det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger enn lisensfelling for å dempe skader og regulere bestanden av jerv i viktige beiteprioriterte områder. Vi er enig med klager i at det ikke er en målsetting å ta ut alle jerver som måtte befinne seg utenfor forvaltningsområder for jerv. I Nordland vil dessuten den differensierte forvaltningen av jerv være mindre tydelig enn andre regioner på grunn av mangel på tilstrekkelig areal avsatt til forvaltning av jerv.

Konklusjon

Miljødirektoratet viser til saksfremstilling fra Fylkesmannen, og tilrår på den bakgrunn ikke å endre rovviltnemnda sitt vedtak. Vi viser imidlertid til at forvaltningsplanen for regionen ikke gir tilstrekkelig forutsigbarhet for beitenæringen eller tilstrekkelig grunnlag for en differensiert forvaltning av jerv."

Klima- og miljødepartementets vurdering

Saken er behandlet etter naturmangfoldloven (nml.) §§ 18 og 77 og rovviltforskriften §§ 3,4, 7 og 10. Departementet legger, i henhold til nml. § 7, prinsippene i §§ 8-10 og 12 til grunn som en integrert del av avgjørelsen. Det samme gjelder nml. § 14 om andre viktige samfunnsinteresser. Prinsippet i nml. § 11 anses ikke som relevant i denne saken fordi det ikke er aktuelt å stille fordyrende vilkår.

Også forvaltningsmålet for arter i nml. § 5 er trukket inn i skjønnsvurderingen. På rovviltfeltet må forvaltningsmålet etter nml. § 5 ses i sammenheng med de vedtatte bestandsmålene som Stortinget har fastsatt for de fire store rovdyrartene, og skal forstås slik at det ikke er til hinder for en geografisk differensiert rovviltforvaltning, jf. Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) s. 376. Nml. § 5 og prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning er konkretisert i rovviltforskriften §§ 3 og 4 og de regionale forvaltningsplanene for rovvilt. De nasjonale bestandsmålene er videre fordelt på de åtte forvaltningsregionene for rovvilt, jf. rovviltforskriften § 4. Det er fastsatt bestandsmål på 10 ynglinger av jerv i region 7.

I denne saken foreligger det tilstrekkelig kunnskap og føre-var-prinsippet i nml. § 9 får mindre betydning. Departementet anser også at kunnskapsgrunnlaget i hovedsak er basert på eksisterende og tilgjengelig kunnskap, og at kravet i nml. § 8 dermed er oppfylt.

Vurdering av vilkåret om at uttaket må avverge skade

Departementet skal ta stilling til om man skal tillate uttak av jerv for å avverge skade på husdyr eller tamrein, jf nml. § 18 første ledd bokstav b. Som det fremgår av rovviltnemndas vedtak er det de senere årene registrert tap av sau og rein til jerv i regionen. Departementet legger til grunn at det også i 2018-2019 kan oppstå skade på både sau og rein, og at vilkåret i nml §18 første ledd bokstav b er oppfylt.

Vurdering av vilkåret om at formålet ikke må kunne nås på en annen tilfredsstillende måte

I tillegg er det et vilkår om at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte, jf. nml. § 18 annet ledd. I vurderingen av vilkåret vil prinsippet om arealdifferensiert forvaltning, som er fastsatt bl.a. i rovviltforskriften § 4 og rovviltnemndas regionale forvaltningsplan, veie tungt. Av rovviltforliket 2011 framgår det at soneinndelingen må forvaltes tydelig, noe som blant annet innebærer at beitenæring skal tilpasses rovvilt i de områder der rovvilt har prioritet, mens det i prioriterte beiteområder skal gjøres raske uttak av rovvilt som gjør skade på beitedyr.

Klima- og miljødepartementet har siden 2014 vært i dialog med rovviltnemnda i region 7 om forvaltningsplanen for regionen. Det er ved flere anledninger gitt signaler om behov for en tydeligere soneforvaltning. I brev 2. juli 2018 har departementet uttalt at det er avgjørende å få på plass en forvaltningsplan som sikrer forutsigbarhet og som er i samsvar med gjeldende regelverk og politikk på rovviltfeltet, og at departementet har besluttet å hente inn forvaltningsplanen til behandling i departementet.

I likhet med Miljødirektoratet mener departementet forvaltningsplanen ikke gir tilstrekkelig grunnlag for en differensiert forvaltning av jerv. Departementet mener allikevel det ikke foreligger andre tilfredsstillende løsninger enn å vedta lisensfelling kvote for jerv i region 7.

Vurdering av vilkåret om at uttaket ikke må true bestandens overlevelse

Av naturmangfoldloven § 18 andre ledd fremgår det at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav a til f bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. I 2017 ble det registrert 40 jervekull i Norge, og bestanden er i 2017 beregnet til å bestå av 324 voksne individer.

Når det gjelder effekten av påvirkninger, jf. nml. § 10, foreligger det statusrapporter og annen vitenskapelig kunnskap som medfører at vi har betydelig kunnskap om den samlede belastningen arten utsettes for. Ut over enkelte påkjørsler og tilfeller av sykdom skjer avgangen av ulv, bjørn, jerv og gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt/lisensfelling og skadefelling. Ulovlig avlaving kan også utgjøre en stor del av dødeligheten for rovviltbestander i Skandinavia.

Departementet finner ikke at rovviltnemnda i region 7 sitt vedtak om lisensfelling av inntil 16 jerv truer bestandens overlevelse. Departementet er enig med Miljødirektoratet i at kvoten er høy, men at det er lite realistisk at hele kvoten blir tatt ut, heller ikke at en eventuell restkvote vil bli tatt ut.

Konklusjon

Klima- og miljødepartementet opprettholder rovviltnemnda i region 7 sitt vedtak om lisensfelling av jerv. Ved avgjørelsen har departementet lagt vekt på at det årlig er tap av sau og rein til jerv i region 7. Foreløpige tall for regionen viser at det er 12 ynglinger av jerv.

Bestandsmålet for regionen er 10 ynglinger. Departementet finner ikke at det er andre tilfredsstillende løsninger enn å åpne for lisensjakt på jerv. Departementet er enig med Miljødirektoratet i at kvoten er høy, men at det er lite realistisk at hele kvoten blir tatt ut, heller ikke at en eventuell restkvote vil bli tatt ut. Klagen er dermed ikke tatt til følge.

Med hilsen

Torbjørn Lange (e.f.)
avdelingsdirektør

Torkel Ramberg
spesialrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Fylkesmannen i Nordland
Miljødirektoratet
Rovviltnemnda i region 7